

– Որպես եղ ու մեղր, այնքան քաղցր են:

– Դա նոյն փաշա՞ն է, որ մի անգամ հայոց եկեղեցու սեղանի վրայ բոշայ տղաներ էր պար ածել տոել եւ գինի էր խմել:

– Հենց նոյնը: Նա էլ հենց փաշայից սովորեցաւ բոշաների պար ածելը:

Բոլոր այս խօսքերը, ինչ որ ասում էր տերտերը, թէեւ ինձ շատ հասկանալի չէին, բայց որպէս նկատում էի, խայթոցի նման ծակում էին Ասլանի սիրտը: Նրա պարզ դէմքը հետզհետէ մթնում էր, եւ նրա ձայնը զայրացած եղանակ էր ստանում:

– Ինձ բոլորովին անհաւատալի է թւում, – ասաց նա, – Վանայ ժողովուրդը իր նահապետական պարզամտութեան մէջ չէր կարող համբերել այս աստիճան չարագործութիւնների: Այդ նշանաւոր մարդու վատ օրինակը անելի շատ զայթակղեցնում է, անելի շատ վիրաւորում է միամիտ ժողովրդի զգացմունքը:

– «Նիզակը գողացողը առաջ նրա թաքցնելու տեղը կգտնիէ, – պատասխանեց տերտերը: – Նա շատ ճարպիկ է իրան արդարացնելու խօսքեր գտնելու մէջ: Երբ նրան ասում են, թէ դու ի՞նչ գործ ունես փաշայի կամ այս եւ այն աւագակ քրդի եւ բոշայ պար եկողների հետ: – Նա միշտ Պօղոսի, իր անուանակցի, խօսքերը վկայութիւն է բերում, թէ «պետք է հրեայի հետ հրեայ լինել եւ հեթանոսի հետ հեթանոս»: Ասում է, թէ ես ժողովրդի օգտի համար եմ նրանց հետ բարեկամութիւն պահպանում, եւ մահմեդականութեան սովորութիւններին հետեւում, որ նրանց հաճոյանամ եւ իմ ազգի շահերը պահպանեմ:

– Չարագործ, – ասաց Ասլանը: – Վասակները միշտ այսպէս էին իրանց արդարացնում:

Թէեւ Ասլանը առաջուց ասում էր, շատ քաղցած եմ, բայց համարեա ոչինչ չկերաւ: Տերտերն էլ նկատեց այս եւ հարցրուց.

– Ինչո՞ւ չես ուտում:

– Ախորժակս անբոցեցաւ, – ասաց նա:

– Ա՛ռ, խմիր, թող սիրտդ հովանայ, դարդերդ կը մոռանաս:

Ասլանը ընդունեց գինու ահագին գաւաթը, միանգամով խմեց:

– Բայց քո ախորժակը տեղն է, – դարձաւ դէպի ինձ տերտերը. – որովհետեւ դու չես մտածում այն բանի վրայ, թէ Վանում ինչէ՛ր են կատարում:

– Ես դրա համար էլ գնում եմ այնտեղ, որ տեսնեմ, ինչպիսի քաղաք է: